

знаци. Почти всяка улица, водеща към историческата църква, е свързана със свидетелства на паметта за априлци. Значим е и „Пазлака“: По пътя за съседното турско село при опит на част от перушци да бъдат гарантите за живота на останалите в селото свои съселяни при т.н. „талим“ загиват 72 души. Сред тях е и попадналият, отличаващ се с облеклото си, един от братята Дюзон, прекупващи орехови дървета в корията над селото¹⁵. На място е наложително спешно подобаващо маркиране и съответно признание - задължение на общинските институции. Не е достатъчно само издигането на мемориала на някогашната първа позиция по повод 100-годишнината от въстанието, делото на архитектите Л.Рангелов и Л.Шинков със скулптурни композиции от Л.Далчев независимо, че сега е изоставен и в неугледно състояние. Културната ни и историческа памет има много и различни измерения и така опазвана продължава да се съхранява. В унисон с днешния ден във възможностите си и тези на институцията, която представляваме, трябва да проявим и защитим компетентността си и своите права и задължения. Докато движимите паметници във фонда на ИМ маркиращи историята на Перушица я характеризират, разкриват и допълват част от събитията са постъпления от извън пределите на селището, поради някогашното му разсипване и идват от архиви, библиотеки, музеи, църкви или частни колекции, за да обогатяват музея и представата ни за градчето и жителите му. Въпреки оскъдната даденост и сега се срещат изненади, които допълват хронологията на събитията. През последните няколко месеца на изтеклата година в действащия храм „Св.Атанасий Велики“ сред иконите му бе открита при спешна консервация и реставрация иконата на „Св.Николай Чудотворец“, потъмняла и поизвехтяла. При работата си реставраторът Райна Млеканова установи върху ѝ нарезки по: лицето на светеца, по лицата на изписаните в двата горни ъгла евангелисти и по медальона, който носи върху одеждата си Св.Николай с образа на Светата майка Богородица. На доста различната икона сред тези в храма, вероятно от края на XVII век, при обработката се откриха посочените разрязвания. Работата върху нея доказва съществуването ѝ преди последното възстановяване на църквата през 1878 г. След реставрацията ѝ на територията си Перушица откри паметник от преди унищожението от 1876 г. Иконата бе внесена отново в Божия храм на празника на светеца на 6 декември¹⁶ и „заблестя и грейна „като слънце“ в

15 РИМ Пловдив, инв № 2481, 2482.

16 собственост на храм „Св.Атанасий Велики“ Перушица,